

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. การเสริมสร้างวินัยข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2531.

—. คู่มือการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยพิมพ์, 2531.

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. กฎหมายอาญาหลักและปัญหา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

ประวัติ ก.พ. และการร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพุทธศักราช 2471. พระนคร : อักษรสารการพิมพ์, 2507.

ประวิณ วนนคร. คู่มือการรักษาวินัยข้าราชการสำหรับผู้บังคับบัญชา. กรุงเทพมหานคร : อักษรสารการพิมพ์, 2525.

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์. รัฐสภาไทยในรอบสี่สิบสองปี (2475-2517). กรุงเทพมหานคร : ช.ชุมนุมการช่าง, 2517.

ประเสริฐ เมฆมณี. หลักทัณฑ์วิทยา. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2523.

สวัสดิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. คู่มือปฏิบัติงานบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 สำหรับข้าราชการพลเรือนภาค 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2523.

อมร จันทรสมบูรณ์. คำบรรยายกฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

อุทัย หิรัญโต. หลักการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์
2523.

วารสาร

วิชัย วิวิตเสวี. ผู้พิพากษากฎหมายปกครอง. วารสารกฎหมายปกครอง.
2 (ธันวาคม 2526) : 523-529.

สมยศ เชื้อไทย และวรพจน์ วิศรุตพิชญ์. แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ
และประชาธิปไตย. วารสารนิติศาสตร์ 14 (กันยายน 2527) :
42-60.

สุวรรณ ชนะสงคราม. วินัยการออกจากราชการและการอุทธรณ์ร้องทุกข์.
วารสารข้าราชการ 27 (ตุลาคม 2525) : 18-26.

เอกสารอื่น ๆ

กฏ ก.ร. ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2519)

กฏ ก.ร. ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2519)

กฏ ก.ร. ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2520)

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. องค์กรและวิธีการคุ้มครองประชาชนและควบคุม
ฝ่ายปกครองภายในฝ่ายปกครองในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ข้อกำหนด ก.อ. (พ.ศ. 2503) ว่าด้วยการสอบสวนทางวินัยประมวลกฎหมาย
อาญา พ.ศ. 2500

พระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2471

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2476

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2479

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2485

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. 2521

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 (แก้ไขเพิ่มเติม
พ.ศ. 2535)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. 2521

ภคิน พลกุล. การวินิจฉัยชี้ขาดคดีปกครอง. กรุงเทพมหานคร : โครงการ
ฝึกอบรมนิติกรของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2530
(อัดสำเนา).

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534

ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 1 ตอนที่ 27 (ฉบับพิเศษ)

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พระนคร :
สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2525

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(ชุดที่ 2) ครั้งที่ 25/2517. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2518

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. หนังสือที่ระลึกในการที่รัฐสภาได้รับพระราชทาน
ผ้าพระกฐินไปถวายพรพระภิกษุที่จำพรรษา ณ วัดราชบูรณะราชวรวิหาร,
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, 2533

ภาษาอังกฤษBooks

- Alton, W.B. Personnel management in small plant. Ohio :
The Ohio University Press, 1955.
- Auby, J.M. and Auby, J.B. Droit de la fonction publique :
État collectivités locales hôpitaux. Paris : Dalloz, 1991.
- Bandet, P. Le droit disciplinaire dans la fonction publique
territoriale. Paris : du Moniteur, 1990.
- Brown, L.N., and Garner, J.F. French administrative law.
London : Butterworths, 1973.
- Cooper, F.E. State administrative law. U.S.A. : The Bobbs
Merril Company Inc., 1965.
- Foulkes, D. Administrative law. 5th ed. London :
Butterworths, 1982.
- Garner, J.F. Administrative law. 5th ed. London :
Butterworths, 1979.
- Goodhart, A.L. Law of the land. Charlottesville :
The University Press of Virginia, 1966.
- Gregoire, R. The French civil service. Brussels :
International Institute of Administrative Sciences,
1964.
- Jackson, P. Natural Justice. 2nd ed. London : Sweet & Maxell,
1979.
- Kingsbury, J.B. Personnel administration for Thai students.
Bangkok : Institute of Public Administration,
Thammasat University, 1975.

Megginson, L.C. Personnel and human resources

administration. 3rd ed. Homewood, III. : Richard D. Irwin, 1977.

Wade, H.W.R. Administrative Law. 5th ed. Oxford :

Clarendon Press, 1982.

Webster's new world dictionary of the American language.

Cleveland & New York : The World Publishing Company, 1968.

Whitmore, H. Principle of Australia administrative law.

5th ed. Sydney : Law Book, 1980.

Articles

Allen, D.K. Audi Alteram Partem in France. Public law

(1980) : 288-302.

Joelson, M.R. Legal problems in the dismissal of civil

servants in the United State, Britain, and France.

The American journal of comparative law. 12 (Spring

1963) : 149-171.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518

(แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535)

(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง)

มาตรา 15 ข้าราชการฝ่ายรัฐสภามี 2 ประเภท

(1) ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ได้แก่ ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งประจำ โดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญและได้รับแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 3

(2) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ได้แก่ ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการเมืองของรัฐสภา

มาตรา 28 การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(1) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ 10 และระดับ 11 ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี ด้วยความเห็นชอบของ ก.ร. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(2) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ 9 ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(3) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 8 ลงมา ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา 46 ตี๋ ข้ำราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา 53 และการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้บังคับ-
บัญชาตามมาตรา 28 เห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำผิด
วินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษตามมาตรา
53 ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้ผู้บังคับบัญชา
ตั้งกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน
เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

มาตรา 49 ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้
ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชารู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำผิดวินัย จะต้อง
ดำเนินการทางวินัยทันทีถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยที่จะต้องได้รับโทษและอยู่ใน
อำนาจของตนที่จะลงโทษได้ให้สั่งลงโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษ
สูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำผิดวินัย
เหนือขึ้นไปเพื่อให้พิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษตามแต่กรณี

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้โดย
ไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา 52 ข้ำราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้น
เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัด
เงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุ
อันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษ
ภาคทัณฑ์ ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษ ตัดเงินเดือน

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชา
เห็นว่ามิเหตุอันควรลงโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บน
เป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

การลงโทษตามมาตรา ๓๓ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา 53 ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดถูกกล่าวหาหรือมีกรณี เป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 28 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วย เมื่อได้มีการสอบสวนแล้วและผู้บังคับบัญชาดังกล่าวพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. ก็ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาโทษให้ก็ได้แต่ห้ามมิใช้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก ผู้ถูกสั่งปลดออกตามมาตรา ๓๓ นี้ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

ในการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้ตามมาตรา 46 ทวิ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ ก.ร. มีอำนาจออกกฎ ก.ร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา ระยะเวลาสอบสวนพิจารณาและสั่งลงโทษ การสั่งสอบสวน การตั้งกรรมการสอบสวน ตลอดจนการส่งประเด็นไปสอบสวนพยานบุคคลซึ่งอยู่ต่างท้องที่ การรวบรวมพยานหลักฐานและกิจการอื่น ๆ เพื่อให้ได้ความจริง

มาตรา 54 ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือต่อผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้สอบสวนหรือต่อคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 28 จะสั่งลงโทษโดยไม่สอบสวนต่อไปก็ได้

มาตรา 55 ให้ผู้บังคับบัญชาผู้สอบสวน ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้สอบสวน และกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้สอบสวน ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้สอบสวน และกรรมการสอบสวนและโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(1) เรียกว่าให้กระทรวงทบวงกรม หน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจชี้แจงข้อเท็จจริงส่งเอกสารและหลักฐาน ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัด มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(2) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(3) ส่งประเด็นไปที่พนักงานสอบสวนทำการสอบสวน เพื่อให้การนี้ให้พนักงานสอบสวนผู้ทำการสอบสวนเป็นกรรมการสอบสวน และให้ถือว่าการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเป็นการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน เมื่อได้สอบสวนเสร็จแล้วให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนดังกล่าวส่งรายงานที่จำเป็น และพยานหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดไปยังคณะกรรมการสอบสวน

มาตรา 58 เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษหรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไปแล้ว ให้ส่งรายงานการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงประธานรัฐสภา และให้ประธานรัฐสภารายงานต่อ ก.ร.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งตามวรรคหนึ่ง เห็นว่าการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจที่จะส่งลงโทษ เพิ่มโทษลดโทษ หรือยกโทษ ตามควรแก่กรณีได้ แต่ถ้าจะลงโทษหรือเพิ่มโทษแล้วโทษที่ส่งหรือเพิ่มขึ้นรวมกับที่ส่งไว้แล้ว เดิมต้องไม่เกินอำนาจของผู้ซึ่งส่งโทษนั้น

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษหรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ
 รัฐสภาสามัญผู้ใดแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 28 แล้ว แต่กรณี เห็นว่ากรณี
 เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจดำเนินการ
 ตามมาตรา 53 ถ้าจะต้องสอบสวนตามมาตรา 53 ก่อน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าว
 มีอำนาจสอบสวนตามมาตรา 53 ในกรณีที่จำเป็นต้องลงโทษตามมาตรา 53 ถ้ามีการ
 ตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนไปแล้วก็ให้เป็นอันพับไป

มาตรา 59 เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษหรือดำเนินการทางวินัยแก่
 ข้าราชการรัฐสภาสามัญในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.ร. พิจารณาเห็นเป็นการสมควร
 ที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติม หรือสอบสวนใหม่เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้
 การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ ก.ร. มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวน
 ใหม่ในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการ
 สอบสวนหรือมอบหมายให้ข้าราชการที่เห็นสมควรสอบสวนแทนก็ได้

มาตรา 60 การอุทธรณ์การถูกลงโทษของข้าราชการรัฐสภาสามัญ
 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร.

(92 ร.จ. 1 ตอนที่ 27 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2518)

ภาคผนวก ข

กฎ ก.ร.

ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2519)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์การถูกลงโทษ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13(3) และมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 ก.ร. ออกกฎ ก.ร. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎ ก.ร. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ข้อ 2 การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์และให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนคนอื่นหรือมอบหมายให้คนอื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

ข้อ 3 เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์อาจขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนได้ ส่วนบันทึกถ้อยคำพยานบุคคลหรือเอกสารอื่นใดที่อยู่ในดุลพินิจของผู้สั่งลงโทษ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยของข้าราชการรัฐสภาสามัญ เหตุผลและความจำเป็นเป็นกรณีไป

ข้อ 4 การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามมาตรา 52 ให้อุทธรณ์ต่อเลขาธิการรัฐสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ในกรณีที่ประธานรัฐสภาเป็นผู้ส่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ร.

ข้อ 5 การอุทธรณ์ตามข้อ 4 ให้ยื่นหนังสืออุทธรณ์พร้อมด้วยสำเนาถูกต้องหนึ่งฉบับต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้ส่งลงโทษ

ให้ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งส่งหนังสืออุทธรณ์ พร้อมด้วยสำนวนการพิจารณาโทษและคำชี้แจงของตน ถ้ามี ต่อไปยังผู้บังคับบัญชาตามข้อ 4 ภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์

ข้อ 6 ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ 4 พิจารณาวินิจฉัยสั่งการให้เสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์และสำนวนการพิจารณาโทษ

ข้อ 7 ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาตามข้อ 4 พิจารณาเห็นว่าคำสั่งลงโทษสมควรแก่ความผิดแล้วก็ให้สั่งยกอุทธรณ์ หรือถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้สั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษ ตามควรแก่กรณี ตามอำนาจที่บัญญัติไว้ในมาตรา 58 วรรคสองและวรรคสาม

เมื่อผู้บังคับบัญชาตามข้อ 4 ได้พิจารณาวินิจฉัยสั่งการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาตามข้อ 4 สั่งยกอุทธรณ์หรือสั่งลดโทษ ผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์ต่อไปมิได้ แต่ถ้าสั่งเพิ่มโทษ ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ได้อีกชั้นหนึ่ง

ข้อ 8 การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการต้องอุทธรณ์ต่อ ก.ร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง จะยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อ ก.ร. โดยตรง หรือจะยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเดิมก็ได้

ในกรณีที่ยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเดิม ให้นำข้อ 5 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้อุทธรณ์จะยื่นคำแถลงเป็นหนังสือหรือขอแถลงด้วยวาจาเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.ร. ก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือทำคำขอเป็นหนังสือก่อน ก.ร. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จ

ข้อ 9 การพิจารณาอุทธรณ์ตามข้อ 8 ให้นำข้อ 7 วรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ฯที่ ก.ร. พิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จโดยเร็ว และฯที่เสนอประธาน
รัฐสภาเพื่อสั่งการตามมติของ ก.ร.

เมื่อประธานรัฐสภาได้สั่งการตามมติของ ก.ร. แล้ว ให้สำนักงาน
เลขาธิการรัฐสภาแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

คำสั่งของประธานรัฐสภาตามมติของ ก.ร. ให้นำเป็นที่สุด

ข้อ 10 การนับเวลาตามกฎหมาย ก.ร. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นำวัน
ถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุดนั้น ถ้าวันสุดท้าย
แห่งเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นำวันเริ่มเปิดราชการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่ง
เวลา

ฯที่ไว้ ณ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2519

ป.ส. กาญจนวัฒน์

ประธานรัฐสภา ประธาน ก.ร.

(93 ร.จ. 17 ตอนที่ 22 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2519)

ภาคผนวก ค

กฎ ก.ร.

ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2520)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518
ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13(3) และมาตรา 53 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 ก.ร. ออกกฎ ก.ร. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎ ก.ร. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาและ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสังกัดรัฐสภา

ข้อ 2 หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับสอบสวนพิจารณา ระยะเวลา สอบสวน พิจารณาและสั่งลงโทษ การสั่งสอบสวน การมอบหมายให้สอบสวน การตั้งกรรมการสอบสวน ตลอดจนการส่งประเด็นไปสอบสวนพยานบุคคล ซึ่งอยู่ ต่างห้องที่ การรวบรวมพยานหลักฐานและกิจการอื่น ๆ เพื่อให้ได้ความจริงและ ยุติธรรมแก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ผู้ถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำ ผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามกฎหมาย ก.ร. ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2520) ออกตามความใน มาตรา 53 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. นี้

ข้อ 3 การตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ตั้งจากข้าราชการที่เห็น สมควรโดยตั้งประธานกรรมการ และกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน และจะให้มิได้มีเลขานุการด้วยก็ได้

ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า หรือดำรงตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ 4 คำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ทำเป็นหนังสือตามแบบคำสั่งของทางราชการระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา และเรื่องที่ถูกกล่าวหา ตลอดจนชื่อและตำแหน่งของผู้ได้รับตั้ง เป็นคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ 5 เมื่อได้มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบพร้อมทั้งสำเนาคำสั่งให้ด้วยโดยพลันแต่ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ปิดสำเนาคำสั่งไว้ ณ ที่ทำการของผู้ถูกกล่าวหา และแจ้งโดยหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปให้ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการด้วย

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการส่งเรื่องกล่าวหาทั้งหมด พร้อมทั้งสำเนาคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และหลักฐานแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไปให้ประธานกรรมการ เพื่อแจ้งให้กรรมการทราบและทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ประธานกรรมการทราบคำสั่งวันใดให้บันทึกไว้ในสำนวนด้วย

ข้อ 6 ผู้ถูกกล่าวหาอาจคัดค้านกรรมการ หรือเลขานุการในคณะกรรมการสอบสวนที่มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ได้

- (1) เป็นผู้ที่ได้รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สอบสวน
- (2) เป็นผู้ที่มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (3) เป็นผู้ที่มีเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหา
- (4) เป็นญาติโดยเกี่ยวข้องกับเป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดาน หรือ

พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดากับคู่กรณี

การคัดค้าน ให้คัดค้านต่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยทำเป็นหนังสือแสดงเหตุที่คัดค้านนั้นยื่นต่อประธานกรรมการภายในเจ็ดวัน นับแต่วันทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

เมื่อได้รับหนังสือคัดค้านแล้ว ให้ประธานกรรมการส่งหนังสือคัดค้านนั้นไปยังผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาสั่งการโดยด่วน ถ้าผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าการคัดค้านนั้นมีเหตุอันควรฟังได้ ก็ให้สั่งเปลี่ยนแปลงกรรมการ หรือเลขานุการที่ถูกคัดค้าน แต่ถ้าเห็นว่าการคัดค้านนั้นไม่มีเหตุอันควรรับฟัง หรือเห็นว่าแม้จะให้ผู้ที่ถูกคัดค้านนั้นร่วมเป็นคณะกรรมการสอบสวน ก็ไม่ทำให้เสียความเป็นธรรมจะสั่งยกคำคัดค้านนั้นเสียก็ได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่คัดค้านทราบ และส่งเรื่องให้คณะกรรมการสอบสวนรวมสำนวนไว้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านกรรมการ หรือเลขานุการในคณะกรรมการสอบสวน และผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนยังมิได้สั่งการตามวรรคสาม ห้ามมิให้ผู้ที่ถูกคัดค้านนั้นร่วมในการสอบสวน

ข้อ 7 กรรมการ หรือเลขานุการคนใดในคณะกรรมการสอบสวนมีเหตุอันอาจถูกคัดค้าน ตามข้อ 6 วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีเช่นนี้ให้ในข้อ 6 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 8 เมื่อได้มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้าผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า มีเหตุอันควร หรือจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงกรรมการ หรือเลขานุการคนใดในคณะกรรมการสอบสวน หรือเปลี่ยนทั้งคณะ หรือตั้งเพิ่มขึ้นหรือลดให้น้อยลง ก็ให้ดำเนินการได้ ทั้งนี้ ให้ในข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ 9 คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับที่แท้จริง แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่กรรมการ หรือเลขานุการในคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาที่ถูกต้องก็ได้

ข้อ 10 ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนขยายเวลาสอบสวนได้อีกสองครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวัน โดยให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกแสดงเหตุความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาทุกครั้งไว้ในสำนวนด้วย

ในกรณีที่ได้ขยายเวลาการสอบสวนสองครั้ง ตามวรรคหนึ่งแล้ว ยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการสอบสวนเร่งทำการสอบสวนต่อไปให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ให้รายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในสามวันแต่วันครบกำหนดเวลาที่ได้ขยายครั้งสุดท้าย และต่อไปทุกสิบห้าวัน และให้ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนติดตามเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วด้วย

ข้อ 11 ในการสอบสวนปากคำบุคคล ต้องมีกรรมการนั่งสอบสวนอย่างน้อยสองคน จึงจะเป็นองค์คณะทำการสอบสวนได้

ข้อ 12 ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน ห้ามมิให้บุคคลอื่นมาร่วมทำการสอบสวน

ในการสอบสวน ห้ามมิให้บุคคลอื่นนอกจากผู้กำลังถูกสอบสวนปากคำอยู่เข้าฟังการสอบสวน เว้นแต่บุคคลที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกมาเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

การสอบสวนปากคำบุคคล ให้บันทึกถ้อยคำเป็นหนังสือแสดงชื่อ ที่อยู่ อายุ อาชีพ สัญชาติ และศาสนาของผู้ให้ถ้อยคำและชื่อของกรรมการผู้หนึ่งสอบสวน ทุกคนไว้ด้วย เมื่อได้สอบสวนบันทึกถ้อยคำเสร็จแล้ว ให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือ จะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อรับว่าถูกต้องแล้ว ก็ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการผู้หนึ่งสอบสวนทุกคนลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานท้ายบันทึกถ้อยคำนั้น กรรมการผู้ใด มิได้ร่วมนั่งสอบสวนด้วย ห้ามมิให้ลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้น ถ้าบันทึกถ้อยคำ มีหลายแผ่น ให้ผู้ให้ถ้อยคำกับกรรมการผู้หนึ่งสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อ ไว้ทุกแผ่นด้วย ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ก็ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ ณ บันทึกถ้อยคำนั้น

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้บุคคล หรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้อง แก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้ว ให้ใช้วิธีขีดฆ่า หรือตอกเติมและให้ผู้ให้ถ้อยคำกับ กรรมการผู้หนึ่งสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่า หรือ ตอกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้หน้าประมวลกฎหมาย แห่งและพาณิชย์ มาตรา 9 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 13 เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รับเรื่องที่ถูกกล่าวหาทั้งหมดตาม ข้อ 5 แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้ง และอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตาม เรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ รวมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่า ในการสอบสวน นี้ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิจะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและให้ ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตลอดจนอ้างพยานหลักฐาน หรือนำพยานหลักฐาน มาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย แล้วให้ถามผู้ถูกกล่าวหาเพียงว่า ได้กระทำผิดจริงหรือ ไม่อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำผิดจริงตามข้อ กกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็น การสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวนนั้น โดยละเอียดจะทำการสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้คณะกรรมการสอบสวนเริ่มทำการสอบสวน โดยรวบรวมพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทั้งหมดเสียก่อน แล้วสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุ หรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ภายในเวลาอันสมควร

การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะอ้างพยานหลักฐาน โดยขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อนี้แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 14 ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนหรือทนายชี้แจง เป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้ถูกกล่าวหายื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ก่อนการสอบสวนเสร็จผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้ให้ถ้อยคำ หรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาไว้แล้วจะขอให้ถ้อยคำเพิ่มเติมหรือยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติม หรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนอีกก็ได้

ข้อ 15 ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้าตามสมควรแล้ว และโดยไม่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนไป โดยไม่สอบสวนตัวผู้ถูกกล่าวหาก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนี้ไว้ในสำนวนการสอบสวนในกรณีเช่นนี้ถ้าภายหลังผู้ถูกกล่าวหาขอให้ถ้อยคำ หรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาก่อนสอบสวนเสร็จ ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ 16 ถ้าผู้ถูกกล่าวหายื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวนต่อ คณะกรรมการสอบสวน หรือต่อผู้มีอำนาจพิจารณาในเวลาใด ๆ ก่อนมีคำสั่ง ลงโทษหรือไม่ลงโทษ ให้คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจพิจารณานั้นรับ คำชี้แจงเข้าสำนวนไว้พิจารณาด้วย

ข้อ 17 ในกรณีที่พยานไม่มา หรือไม่ยอมมาให้ถ้อยคำ หรือคณะกรรมการ สอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ สอบสวนพยานก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย ทั้งนี้ เว้น แต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า มีเหตุผลสมควรที่พยานไม่สามารถมาได้ตามกำหนด หรือได้ตัวพยานมาให้ถ้อยคำก่อนการสอบสวนพยานสิ้นสุดลง ก็ให้ผ่อนผันได้ตามควร แก่กรณี

ข้อ 18 ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การสอบสวนพยาน หลักฐานใดจะทำให้การสอบสวนสำช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่เป็นพยานหลักฐานใน ประเด็นสำคัญ คณะกรรมการสอบสวนจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นเสียก็ ได้แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวน

ข้อ 19 ในกรณีที่จะต้องสอบสวนพยานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ คณะกรรมการ สอบสวนจะส่งประเด็นไปสอบสวน โดยมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยราชการ หรือ หัวหน้าส่วนราชการในท้องที่นั้นทำการสอบสวนพยานนั้นก็ได้

ข้อ 20 ในกรณีที่การสอบสวนปรากฏกรณีมีมูลว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำ ผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ถ้า ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ควรให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้ตั้งไว้แล้ว ทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย ก็ให้ทำเป็นคำสั่งเพิ่มเติม ขึ้น และให้นำข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 13 มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นนี้ให้ คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนรวมเป็นสำนวนเดียวกันได้ แต่ถ้าผู้สั่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ควรตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่ เพื่อทำการ สอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องที่ปรากฏเพิ่มขึ้นนั้น ก็ให้เป็นไปตามที่ผู้สั่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนจะสั่ง

ข้อ 21 ในกรณีที่มีการสอบสวนปรากฏผลลัพท์ไปถึงข้าราชการ
รัฐสภาสามัญผู้อื่นที่มีได้ระบุตัว เป็นผู้ถูกกล่าวหาตามคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
ว่ามีส่วนร่วมกระทำผิดในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานไป
ยังผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า
ควรให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้มีการตั้งไว้แล้ว ทำการสอบสวนผู้ที่มีส่วนร่วม
กระทำผิดนั้นด้วย ก็ให้ดำเนินการตามข้อ 4 และข้อ 5 โดยอนุโลม ในกรณีเช่นนี้
ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้ทำการสอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณากรณีของผู้มี
ส่วนร่วมกระทำผิดนั้นได้เท่าที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่ทำให้เสียความเป็น
ธรรมและให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนรวมเป็นส่วนเดียวกันได้

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้สั่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนคณะใหม่เพื่อทำการสอบสวนผู้ที่มีส่วนร่วมกระทำผิด ให้ใช้พยานหลักฐานที่
คณะกรรมการสอบสวนเดิมได้ทำการสอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้เท่าที่
คณะกรรมการสอบสวนที่ตั้งขึ้นใหม่เห็นว่าไม่ทำให้เสียความเป็นธรรม

ข้อ 22 ในกรณีที่มีความพิพาทจนถึงที่สุดชี้ขาดเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหาคนใด
ว่ากระทำผิดในเรื่องที่สอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่
ปรากฏตามคำพิพากษาของศาลได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว เพื่อประโยชน์ในการ
ดำเนินการตามข้อ 13 วรรคสาม คณะกรรมการสอบสวนจะถือเอาคำพิพากษานั้น
เป็นพยานหลักฐานโดยไม่สอบสวนพยานหลักฐานอย่างอื่นที่สนับสนุนข้อกล่าวหาก็ได้
และถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ติดใจที่จะนำสืบแก้ข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะฟัง
ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นโดยไม่ทำการสอบสวนพยานก็ได้

ข้อ 23 เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการรวบรวมพยานหลักฐาน
ต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมปรึกษาเพื่อทำรายงาน
การสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยสรุปข้อเท็จจริงและพยาน
หลักฐานต่าง ๆ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างไร
หรือไม่ โดยอาศัยพยานหลักฐานและเหตุผลอย่างไร ถ้ากระทำผิดเป็นความผิด

ตามกฎ ก.ร. ฉบับใด ข้อใดและควรได้รับโทษสถานใด หากกรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งติดไว้กับรายงานการสอบสวนด้วย รายงานการสอบสวนเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวน และให้คณะกรรมการสอบสวนทำสารบาญสำนวนการสอบสวนติดสำนวนไว้ด้วย

ในการประชุมปรึกษาของคณะกรรมการสอบสวน ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และไม่น้อยกว่าสามคน จึงจะเป็นองค์คณะทำการประชุมปรึกษาได้ ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว จึงจะถือว่าได้สอบสวนเสร็จ

ข้อ 24 ในระหว่างการสอบสวน แม้จะมีการโยกย้าย โอน หรือแต่งตั้งผู้ถูกกล่าวหาไปดำรงตำแหน่งนอกบังคับบัญชาของผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาส่งไปให้ผู้บังคับบัญชาหม่อมของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 พิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ 25 เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาตามข้อ 24 แล้วแต่กรณีพิจารณาสั่งการให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนนั้น ถ้ายังพิจารณาสั่งการไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ขยายเวลาได้หนึ่งครั้งเป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวัน และให้เร่งพิจารณาสั่งการให้เสร็จภายในเวลาดังกล่าว ถ้าขยายเวลาแล้วยังพิจารณาสั่งการไม่เสร็จ ให้รายงานเหตุที่ทำให้พิจารณาสั่งการไม่เสร็จนั้นต่อผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 28 ของผู้ถูกกล่าวหาระดับเหนือขึ้นไป

ภายในสามวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาที่ได้ขยายนั้น และให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานนั้นติดตามเร่งรัดการพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ข้อ 26 ในกรณีที่ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตาม มาตรา 53 หรือมาตรา 58 วรรคสาม แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้สอบสวน เพิ่มเติมประการใดก็ให้กำหนดประเด็นพร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้ ประธานกรรมการเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น เมื่อ ประธานกรรมการได้รับเรื่องที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติมแล้ว ให้บันทึกวันรับเรื่อง นั้นไว้ในสำนวน

ในกรณีที่จำเป็นต้องสอบสวนเพิ่มเติมนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการ สอบสวนเพิ่มเติมให้เสร็จภายในสัปดาห์วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับเรื่อง ที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติม และให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมาย ก.ร. นี้มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 27 ในกรณีที่ปรากฏว่าการตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือการ สอบสวนตอนใดก็ตามไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมาย ก.ร. นี้ ในส่วนที่มี ข้าราชการสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ไม่ทำให้สำนวนการสอบสวนทั้งหมด เสียไปผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 หรือ มาตรา 58 วรรคสาม แล้วแต่กรณี จะสั่ง ให้แก้ไขหรือดำเนินการเสียใหม่ เฉพาะตอนที่ไม่มีถูกต้องนั้นก็ไม่ได้

ข้อ 28 ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา 28 หรือมาตรา 58 สอบสวน เองหรือมอบหมายให้ข้าราชการที่เห็นสมควรสอบสวนแทน ให้ส่งสอบสวนและ ดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎหมาย ก.ร. นี้ โดยอนุโลม ทั้งนี้ โดยยกเว้นข้อ 3 ข้อ 6 ข้อ 7 และข้อ 11

การมอบหมายให้สอบสวนตามวรรคหนึ่ง ต้องมอบหมายให้ข้าราชการ รัฐสภาสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า หรือดำรงตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่า ผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ 29 การนับเวลาตามกฎหมาย ก.ร. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ๖ ทุ่มนับวัน
ถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลา ๖ ทุ่มนับวัน
ต่อจากวันสุดท้ายแห่งเวลาเดิมเป็นวันเริ่มเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสุดสิ้นนั้น
ถ้าวันสุดท้ายแห่งเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ๖ ทุ่มนับวันเริ่มเปิดราชการใหม่เป็น
วันสุดท้ายแห่งเวลา

๖ ทุ่ม ๓๑ วันที่ 28 มกราคม 2520

พลอากาศเอก หะริน หงสกุล

ประธานสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ประธาน ก.ร.

(94 ร.จ. 42 ตอนที่ 11 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2520)

ภาคผนวก ง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. 2521

(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง)

มาตรา 33 เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรให้ข้าราชการตุลาการผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหตุอุปพลภาพ หรือเหตุรับราชการนานตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้ทำได้ด้วยความเห็นชอบของ ก.ต.

แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ให้ทำได้เฉพาะในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อข้าราชการตุลาการนั้นถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและดำเนินการสอบสวนตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในลักษณะ 6 หมวด 2 แล้วไม่ได้ความเป็นสัจจะว่ากระทำผิดที่จะต้องถูกสั่งลงโทษ ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกแต่เห็นว่าผู้นั้นมีมลทินหรือมีหม่อมองจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(2) เมื่อข้าราชการตุลาการนั้นบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดนไม่สมควรที่จะให้คงเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป

(3) เมื่อข้าราชการตุลาการนั้นเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ แต่ไม่ถึงเหตุอุปพลภาพ หรือ

(4) เมื่อปรากฏว่าข้าราชการตุลาการนั้นขาดสัญชาติไทยหรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา 27 (11) หรือไปเป็นข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกรัฐสภาเว้นแต่กรณีตามความในมาตรา 23 วรรคสอง

มาตรา 62 เมื่อข้าราชการตุลาการผู้ใดถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการสอบสวนขึ้นต้นโดยมิชักช้า

วิธีสอบสวนชั้นต้นจะทำได้โดยให้ผู้มีกรณีที่เกี่ยวข้องชี้แจงเรื่องราวเป็นหนังสือหรือโดยบันทึกเรื่องราวและความคิดเห็นก็ได้

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สอบสวนชั้นต้นแล้ว ให้รายการความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปตามลำดับ เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณี

มาตรา 63 ข้าราชการตุลาการผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่มีโทษถึงไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการชั้นอย่างน้อยสามคนเพื่อทำการสอบสวน

กรรมการตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้าราชการตุลาการ

ในกรณีข้าราชการตุลาการถูกฟ้องคดีอาญา จะใช้คำพิพากษาถึงที่สุดของศาลประกอบการพิจารณาตามมาตรา 64 วรรคสาม โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

มาตรา 64 ในการสอบสวนนั้นคณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้เสร็จโดยเร็ว กำหนดอย่างช้าไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันได้รับแต่งตั้ง ถ้ามีความจำเป็นที่จะสอบสวนไม่ทันภายในกำหนดนั้น ก็ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังสอบสวนไม่เสร็จจะขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้รายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี โดยให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาตามลำดับและปลัดกระทรวงยุติธรรมได้แสดงความเห็นเสียก่อน ถ้าคณะกรรมการผู้บังคับบัญชาปลัดกระทรวงยุติธรรมหรือรัฐมนตรีเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ก็ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมรายงานไปยัง ก.ต. เมื่อ ก.ต. ได้พิจารณาเห็นสมควรไล่ออก

ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ จึงให้รัฐมนตรีหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีสั่งไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการต่อไป

มาตรา 65 ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(1) เรียกร้องกระทรวงทบวงกรม หน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจชี้แจงข้อเท็จจริงส่งเอกสารและหลักฐาน ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(2) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา 73 ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงถึงขนาดที่จะต้องไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก รัฐมนตรีหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีจะสั่งลงโทษงดบำเหน็จความชอบเป็นเวลาไม่เกินสามปี หรือถ้ามีเหตุสมควรปรานี จะลงโทษเพียงภาคทัณฑ์และจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบของ ก.ต. ก่อน

มาตรา 75 ถ้าปรากฏว่าคำสั่งลงโทษทางวินัยได้ส่งไปโดยผิดหลง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เป็นคุณแก่ผู้ถูกลงโทษได้ แต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบของ ก.ต. ก่อน

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ภายในกำหนดสองปีนับแต่วันสั่งลงโทษ

(95 ร.จ. 1 ตอนที่ 59 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2521)

ภาคผนวก จ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. 2521

(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง)

มาตรา 39¹ เมื่อนายกรัฐมนตรีหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจาก นายกรัฐมนตรีเห็นสมควรให้ข้าราชการอัยการผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จ บำนาญ เหตุทดแทน เหตุอุปพลภาพหรือเหตุรับราชการมานาน ตามกฎหมายว่าด้วย บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้ทำได้ด้วยความเห็นชอบของ ก.อ. แต่การให้ ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ให้ทำได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้ดำเนินการสอบสวนตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในลักษณะ 4 หมวด 2 แล้ว ไม่ ได้ความเป็นสัจจะว่ากระทำผิดที่จะถูกลงโทษ ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก แต่ผู้นั้น มีมลทินหรือมัวหมอง จะให้รับราชการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(2) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดนไม่สมควรที่จะให้คงเป็น ข้าราชการต่อไป

(3) เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการ ได้โดยสม่ำเสมอแต่ไม่ถึงเหตุอุปพลภาพ หรือ

---

¹แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ 49 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 ข้อ 7

(4) เมื่อข้าราชการผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา 33 (2) หรือ (11) หรือเป็นสมาชิกรัฐสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้ง หรือเป็นข้าราชการเมือง เว้นแต่กรณีตามมาตรา 29 วรรคสาม

มาตรา 53 เมื่อข้าราชการอัยการผู้ใดถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัยผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการสอบสวนชั้นต้นโดยมิชักช้า

วิธีการสอบสวนชั้นต้นจะทำโดยให้ผู้มีกรณีเกี่ยวข้องชี้แจงเรื่องราวเป็นหนังสือหรือโดยบันทึกเรื่องราวและความเห็นก็ได้

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สอบสวนชั้นต้นแล้ว เห็นว่า ข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา 63 แต่ถ้าเห็นว่า เป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา 54 หรือมาตรา 56 แล้วแต่กรณี แต่ถ้าเกินอำนาจของตนให้รายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปตามลำดับ เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณี

มาตรา 54² ข้าราชการอัยการผู้ใดซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ที่มีโทษถึงไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ให้ผู้บังคับบัญชาต่อไปนี้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นอย่างน้อยสามคน เพื่อทำการสอบสวน คือ

(1) ประธาน ก.อ. สำหรับข้าราชการอัยการทุกชั้น

(2) อัยการสูงสุด สำหรับข้าราชการอัยการซึ่งได้รับเงินเดือนชั้น 1 และชั้น 2

กรรมการตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้าราชการอัยการ

ในการสอบสวนนั้น คณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหา และรายละเอียดเท่าที่มีอยู่ให้ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยทราบ และต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

²แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ 49 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 ข้อ 7 และข้อ 8

ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้เสร็จโดยเร็วกำหนด
อย่างช้าไม่เกินสามสิบวันนับตั้งแต่วันได้รับแต่งตั้ง ถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะสอบสวน
ไม่ทันภายในกำหนดนั้นก็ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง แต่ละครึ่งเป็น
เวลาไม่เกินสิบห้าวัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้า
ขยายเวลาแล้วยังสอบสวนไม่เสร็จ จะขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติ
จากผู้แต่งตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวนให้เป็นไปตามที่ ก.อ.
กำหนด

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้รายงาน
เสนอความเห็นต่ออัยการสูงสุด โดยให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาตามลำดับ
ได้แสดงความเห็นเสียก่อนด้วย ถ้าคณะกรรมการหรือผู้บังคับบัญชาดังกล่าว หรือ
อัยการสูงสุดเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยก็ให้อัยการสูงสุดทำความเห็น
รายงานไปยัง ก.อ. เมื่อ ก.อ. ได้พิจารณาเห็นสมควรลงโทษ ไล่ออก ปลดออก
หรือให้ออกจากราชการจึงให้ประธาน ก.อ. สั่งไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจาก
ราชการต่อไป

กรณีข้าราชการอัยการถูกฟ้องคดีอาญา จะใช้คำพิพากษาถึงที่สุดของ
ศาลประกอบการพิจารณาของ ก.อ. โดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

มาตรา 55 ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล
กฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน
และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(1) เรียกให้กระทรวงทบวงกรม หน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ
ชี้แจงข้อเท็จจริงส่งเอกสารและหลักฐาน ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือ
ให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(2) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่ง
เอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา 63³ ข้าราชการอัยการผู้ใดกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง และผู้บังคับบัญชาสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรลงโทษเพียงสถานงคับฯหนึ่ง ความชอบเป็นเวลาไม่เกินสามปี หรือถ้ามีเหตุสมควรปราณี จะลงโทษเพียงภาคทัณฑ์โดยจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชารายงานตามลำดับถึงอัยการสูงสุดเพื่อเสนอ ก.อ. เมื่อ ก.อ. พิจารณาเห็นสมควรลงโทษสถานใด ก็ให้รายงานไปยังประธาน ก.อ. เพื่อสั่ง

มาตรา 64 ในคำสั่งลงโทษ ให้แสดงว่าผู้รับโทษนั้นกระทำผิดวินัยในกรณีใดตามมาตราใด

มาตรา 65⁴ ถ้าปรากฏว่าคำสั่งลงโทษทางวินัยได้ส่งไปโดยผิดหลง ให้ประธาน ก.อ. มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เป็นคุณแก่ผู้ถูกลงโทษได้ แต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะต้องได้รับอนุมัติจาก ก.อ. ก่อน

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ภายในกำหนดสองปีนับแต่วันสั่งลงโทษ

มาตรา 77 ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง กฏ ก.พ. ข้อกำหนด ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้หน้า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฏ ก.พ. ข้อกำหนด ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มาใช้บังคับโดยอนุโลมเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95 ตอนที่ 59 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2521 หน้า 42)

³แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ 49 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 ข้อ 7 และข้อ 8

⁴แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ 49 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 ข้อ 7

ภาคผนวก จ

ข้อกำหนด ก.อ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

พ.ศ. 2503

ว่าด้วยการสอบสวนทางวินัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. 2503 ก.อ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวน การตั้งกรรมการกำหนดองค์คณะกรรมการที่จะทำการสอบสวน การส่งประเด็นไปสอบสวนพยานบุคคลซึ่งอยู่ต่างท้องที่ การรวบรวมพยานหลักฐานและกิจการอื่น ๆ เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม ในกรณีที่ข้าราชการอัยการซึ่งผู้บังคับบัญชา เห็นว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวนให้ตั้งประธานกรรมการจากข้าราชการอัยการผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา หรือจากข้าราชการอัยการที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะตั้งตนเองเป็นประธานกรรมการก็ได้ ส่วนกรรมการอื่นให้ตั้งจากข้าราชการอัยการที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา เว้นแต่มีความจำเป็น จะตั้งกรรมการจากข้าราชการอัยการที่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหาก็ได้

ข้อ 2 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ทำเป็นคำสั่งตามแบบหนังสือราชการ และให้ระบุตัวผู้ถูกกล่าวหากับทั้งเรื่องที่ได้สอบสวนนั้นด้วย

ข้อ 3 เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งเรื่องกล่าวหาให้ประธานกรรมการสอบสวนโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกับข้อที่ถูกสอบสวนนั้นด้วย แต่ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ปิดสำเนาคำสั่งไว้ ณ ที่ทำการของผู้ถูกกล่าวหาและแจ้งโดยหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการด้วย

ถ้าปรากฏจากการสอบสวนว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่องอื่นอีก ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจทำการสอบสวนในเรื่องนั้นอีกด้วย แต่ทั้งนี้ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเพื่อแก้ข้อกล่าวหา นั้น ถ้าได้มีการดำเนินการตามวรรคนี้แล้ว ให้รายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยมิชักช้า ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอนุมัติก็ให้เป็นอันใช้ได้ แต่ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นดำเนินการสอบสวนใหม่ ก็ให้เป็นไปตามที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะสั่ง

ข้อ 4 ในกรณีที่มีการสอบสวนมีมูลพาดพิงถึงข้าราชการอัยการผู้อื่นที่มีได้ระบุตัว เป็นผู้ถูกกล่าวหาตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้น ว่า เป็นผู้มีส่วนร่วมกระทำผิดในเรื่องนี้ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้น เพื่อดำเนินการต่อไปตามควรแก่กรณี

ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าควรให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้แต่งตั้งไว้แล้วทำการสอบสวนผู้ที่มีส่วนร่วมกระทำผิดในเรื่องนั้นด้วย ทั้งคณะกรรมการนั้นก็เข้าเกณฑ์ตามข้อ 1 ก็ให้ดำเนินการตามความในข้อ 2 และข้อ 3 ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้ดำเนินการสอบสวนมาแล้วนั้น ประกอบการพิจารณาความผิดของผู้มีส่วนร่วมกระทำผิดนั้นได้เท่าที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่ทำให้เสียความเป็นธรรมและการสอบสวนที่จะดำเนินการต่อไปก็ให้ดำเนินการสอบสวนร่วมกันได้ ทั้งนี้ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาตามที่ปรากฏจากการสอบสวนมาแล้วนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ร่วมกระทำผิดนั้นทราบ

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง และผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้น เพราะคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมนั้นไม่เข้าเกณฑ์ตามข้อ 1 ให้ใช้พยานหลักฐานที่คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมได้ดำเนินการสอบสวนมาแล้วนั้น ประกอบการพิจารณาความผิดของผู้ที่มีส่วนร่วมกระทำผิดนั้นได้เท่าที่คณะกรรมการสอบสวนจะใช้ดุลพินิจเห็นว่าไม่ทำให้เสียความเป็นธรรม

ข้อ 5 ถ้าปรากฏว่ากรรมการผู้ใดในคณะกรรมการสอบสวน มีเหตุ
อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ผู้ถูกกล่าวหาอาจคัดค้านได้ คือ

- (1) เป็นพยานที่ได้รู้ได้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สอบสวนนั้น
- (2) เป็นผู้ที่มีผลประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวนนั้น
- (3) เป็นผู้มีส่วนเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

การคัดค้าน ให้ทำเป็นหนังสือแสดงเหตุที่คัดค้านนั้นยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนนั้นภายในสิบห้าวัน นับแต่วันทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวน

เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณา เห็นว่าการคัดค้านนั้นมี
เหตุฟังได้ก็ให้สั่งเปลี่ยนแปลงตามควรแก่กรณีโดยด่วน และถ้าเห็นว่าการคัดค้านนั้น
ไม่มีเหตุอันควรฟังได้ หรือเห็นว่าแม้จะให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านนั้นร่วมสอบสวน ก็
ไม่ทำให้เสียความเป็นธรรมแต่ประการใด จะสั่งยกคำคัดค้านนั้นก็ได้ ในการนี้ให้
บันทึกเหตุผลนั้นติดสำนวนการสอบสวนไว้ด้วย

ข้อ 6 กรรมการผู้ใดมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านได้ตามข้อ 5 ให้ผู้นั้น
รายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อพิจารณาและสั่งการตามความ
ในข้อ 5 โดยอนุโลม

ข้อ 7 เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นแล้ว หากมีเหตุ
สมควรหรือจำเป็นต้องเปลี่ยนตัวประธานกรรมการหรือกรรมการบางคน หรือตั้ง
กรรมการเพิ่มขึ้นให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้นออกคำสั่งเปลี่ยนตัว
ประธานกรรมการหรือกรรมการ หรือตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น ตามวิธีการในข้อ 2
และแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามวิธีการในข้อ 3 ด้วย

การเปลี่ยนตัวประธานกรรมการหรือกรรมการ หรือตั้งกรรมการเพิ่ม
ดังกล่าวนี้ไม่กระทบกระเทือนการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

ข้อ 8 เมื่อประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนแล้ว ให้บันทึกวันที่ได้รับทราบคำสั่งนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวน

ข้อ 9 ในการสอบสวนปากคำบุคคล ต้องมีกรรมการนั่งสอบสวนอย่างน้อยสองคน จึงจะเป็นองค์คณะกรรมการสอบสวนได้ แต่ในการประชุมปรึกษาต้องมีประธานกรรมการและกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวน แต่ไม่น้อยกว่าสามคน จึงจะเป็นองค์คณะกรรมการดำเนินการประชุมปรึกษาได้

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานให้ใช้ต้นฉบับที่แท้จริงหรือสำเนาที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือประธานกรรมการรับรองว่าเป็นสำเนาที่ถูกต้อง

ข้อ 11 ในการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาเท่าที่ปรากฏให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตลอดจนนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ตามควรแก่กรณีภายในเวลาอันสมควร

ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

ข้อ 12 ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาอาจให้ถ้อยคำหรือทาคำชี้แจงเป็นหนังสือลงลายมือชื่อยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนได้

คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจให้ ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมได้ตามที่ เห็นสมควร

ข้อ 13 ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนไปโดยไม่ต้องสอบสวนตัวผู้ถูกกล่าวหา แต่ต้องบันทึกเหตุนี้ไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ข้อ 14 ในการสอบสวนพยาน ถ้าพยานไม่มาหรือไม่ยอมมาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวน หรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในกำหนดเวลาอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึก

เหตุนั้นไว้ในส่วนงานการสอบสวนด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า มีเหตุผลสมควรที่พยานไม่สามารถมาได้ ตามกำหนดหรือได้ตัวพยานมาให้ถ้อยคำ ก่อนการสอบสวนพยานสิ้นสุดลงก็ให้ผ่อนผันได้ ตามควรแก่กรณี

ข้อ 15 ในการสอบสวนพยาน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่ ประเด็นสำคัญคณะกรรมการสอบสวนจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นเสียก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในส่วนงานการสอบสวนด้วย

ข้อ 16 การสอบสวนพยานบุคคลซึ่งอยู่ต่างท้องที่ คณะกรรมการสอบสวนจะส่งประเด็นไปให้หัวหน้าอัยการแห่งท้องที่นั้นทำการสอบสวนแทนก็ได้

ข้อ 17 การสอบสวนปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ให้บันทึกถ้อยคำ เป็นหนังสือแล้วอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง เมื่อรับว่าถูกต้องแล้วก็ให้ลงลายมือชื่อไว้ และให้กรรมการผู้นั่งสอบสวนทุกคนลงลายมือชื่อกำกับด้วย ถ้าผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถหรือไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุนั้นไว้

ข้อ 18 ภายใต้อำนาจข้อ 16 ห้ามมิให้บุคคลอื่นนอกจากคณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวน

ข้อ 19 ในการสอบสวนทุกครั้งห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าฟังการสอบสวน เว้นแต่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ 20 ถ้าผู้ถูกกล่าวหายื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวนนั้นต่อ คณะกรรมการสอบสวน หรือต่อผู้มีอำนาจพิจารณาหรือต่อ ก.อ. ก็ให้รับคำชี้แจงนั้นไว้พิจารณา

ข้อ 21 เมื่อการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมปรึกษาทำรายงานการสอบสวนสรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาฐานใด มาตราใด และควรลงโทษสถานใดหรือไม่ เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งส่วนงานการสอบสวน ถ้ากรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง จะทำความเห็นแย้งติดไว้กับส่วนงานการสอบสวนก็ได้

ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้ง
ความเห็นต่อไปตามลำดับ ถ้าอธิบดีหรือ ก.อ. เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติม
ประการใด ก็ให้ผู้สั่งคณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความ
จำเป็น

ข้อ 22 ในกรณีที่มีคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดชี้ขาดเกี่ยวกับ
ผู้ถูกกล่าวหาคนใด ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏใน
คำพิพากษาได้ ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว คณะกรรมการสอบสวนจะฟังข้อเท็จจริง
ตามที่ปรากฏในคำพิพากษานั้นโดยจะไม่สอบสวนผู้ถูกกล่าวหาและพยานหลักฐาน
ก็ได้

ข้อ 23 การสอบสวนใดที่ทำไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตาม
ข้อกำหนด ก.อ. นี้ ในส่วนที่มีสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ไม่
ทำให้สำนวนการสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนจะสั่งให้ดำเนินการเสียใหม่ เฉพาะตอนที่ไม่ถูกต้องนั้นก็ได้

ข้อ 24 การสอบสวนใดที่ได้ตั้งกรรมการดำเนินการไปแล้ว ก่อนวันที่
ข้อกำหนด ก.อ. นี้ใช้บังคับ ถ้าถูกต้องตามวิธีการตามนัยกฎ ก.พ. ฉบับที่ 60
(พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. 2497 ว่าด้วยการสอบสวนแล้ว ให้เป็นอันสมบูรณ์

ให้ไว้ ณ วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2504

พลเอก ป. จารุเสถียร

ประธาน ก.อ.

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 78 ตอนที่ 35 ลงวันที่ 18 เมษายน 2504 หน้า 411)

ประวัติผู้เขียน

นายอาพน เจริญชินทร์ เกิดวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2498
ที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปีการศึกษา 2520 และเข้าศึกษาต่อ
ในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2532
ปัจจุบันรับราชการอยู่ที่สำนักงานวิชาการ สำนักงานอัยการสูงสุด กรุงเทพมหานคร

